

Eisen OWO-gemeenten ten aanzien van toegang tot data bij leveranciers

Bijlagen	GIBIT 2023 Inkoopvoorwaarden: Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023 Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl) Toelichting GIBIT 2023: vng_gibit_2023_toelichting.pdf
	Versie: 1.0 Datum: mei 2024

Inleiding

In dit document staan eisen beschreven ten aanzien van toegang tot data bij leveranciers.

Cluster Data

Binnen de OWO-gemeenten wordt gebruik gemaakt van een data- en informatieplatform waarin relevante gegevens voor beleidsvorming en sturing worden verzameld en opgeslagen. Het cluster Data gepositioneerd binnen de OWO-afdeling bedrijfsvoering beheert het data- en informatieplatform.

Toegang tot gegevens

Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is het noodzakelijk dat de OWO-gemeenten (cluster Data) toegang heeft tot de gegevens, zoals beschreven in artikel 21.1 van de Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023. Hieronder staan de eisen beschreven die aanvullend zijn op de Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023.

Geautomatiseerde processen

Uitgangspunt binnen de OWO-gemeenten is gebruik maken van geautomatiseerde processen. We spreken van een geautomatiseerd proces als de data van de omgeving van de leverancier kan worden overgezet naar de omgeving van de gemeente, zonder dat een medewerker van de leverancier of de OWO-gemeenten een actie onderneemt. Het kunnen downloaden van de data is niet afdoende.

Frequentie van levering

Voor actuele informatievoorziening en sturing is recente data nodig. Om deze reden willen de OWO-gemeenten de gegevens voor het datawarehouse periodiek geautomatiseerd verkrijgen. De gegevens worden dagelijks verkregen, tenzij de OWO-gemeenten vooraf schriftelijk voor het betreffende proces een ruimere frequentie aangeven.

De leverancier waarborgt dat de data op afgesproken, vaste tijdstippen beschikbaar is voor de laadprocessen bij OWO-gemeenten.

Datamodel

Om de door de leverancier geleverde data goed te kunnen ontsluiten, is het noodzakelijk dat de leverancier een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving van het datamodel van de ICT Prestatie levert, zoals beschreven in artikel 21.2 iii van de Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023.

Omdat informatiesystemen regelmatig vernieuwd worden, is het voor de continuïteit belangrijk dat hier door de leverancier goed over wordt gecommuniceerd. Documentatie over wijzigingen in het datamodel worden door de leverancier minimaal een maand voor de uitvoering aan de OWO-gemeenten doorgegeven.

Testomgeving

Om ervoor te zorgen dat bij het overgaan naar een nieuwe versie van het informatiesysteem de processen van de OWO-gemeenten tijdig kunnen worden aangepast, wordt er van de leverancier geëist dat dezelfde toegang wordt geboden tot de testomgeving van de applicatie als tot de productieversie. Indien er een nieuwe versie wordt geplaatst op deze omgeving, wordt de OWO-gemeenten hierover ingelicht, uiterlijk 7 werkdagen voor de upgrade.

Toegang tot externe informatiesystemen

Om toegang te kunnen krijgen tot data in systemen buiten het eigen netwerk van de OWO-gemeenten (Cloud of SaaS-oplossingen), zijn de volgende mogelijkheden beschikbaar. Ze worden in de volgende paragrafen nader toegelicht. De mogelijkheden staan in volgorde van afnemende voorkeur:

1. Beveiligde toegang tot de database bij de leverancier middels een databaseconnectie.
2. Beveiligde toegang tot een kopie-database bij de leverancier middels een databaseconnectie.
3. Beveiligde toegang tot een afgeleide database bij de leverancier middels een databaseconnectie (hiermee wordt bedoeld views of een historisch data archief t.b.v. bi-toepassingen).
4. Een back-up van een database die naar de omgeving van de OWO-gemeenten wordt overgezet.
5. Toegang via een goed gedocumenteerde en beheerde API, waarmee alle relevante data geautomatiseerd kan worden uitgelezen.
6. Een verzameling platte databestanden met daarin alle relevante data uit het informatiesysteem die geautomatiseerd wordt overgezet.

Plan van aanpak (Pva)

De OWO-gemeenten bepalen welke data en tabellen beschikbaar worden gesteld.

De leverancier geeft aan welke toegangsmogelijkheden (optie 1 t/m 6) beschikbaar zijn. De OWO-gemeenten maakt hieruit een keuze. De leverancier stelt vervolgens een gestructureerd en zorgvuldig plan van aanpak (Pva) op. In het Pva is de keuze van de OWO-gemeenten uitgewerkt. Dit houdt in dat acties en maatregelen zijn beschreven die nodig zijn om een beveiligde toegang te realiseren en te garanderen. Het Pva maakt onderdeel uit van het implementatieplan bij een aanbestedingstraject voor nieuw software of een migratietraject van een huidige applicatie van on-premise naar een Cloud omgeving.

Wanneer gedurende looptijd van het contract wijzigingen plaatsvinden in de technische toegang, wordt de OWO-gemeenten hierover 1 maand van te voren ingelicht en vind er afstemming plaats.

Toelichting

1. Beveiligde verbinding tot de productiedata bij de leverancier middels een databaseconnectie

Met een beveiligde verbinding wordt een verbinding bedoeld waarbij vanuit het netwerk van de OWO-gemeenten een live-verbinding gemaakt kan worden met de database, met daarin de actuele productiedata, bij de leverancier, bijvoorbeeld door middel van een VPN of certificaten. Bij deze verbinding moet gebruik gemaakt worden van gangbare databaseconnecties (OLEDB, ADO.net of gelijkwaardig).

2. Beveiligde toegang tot een kopie-database bij de leverancier middels een databaseconnectie

In bepaalde situaties is het onwenselijk om voor ETL-processen rechtstreeks met een productiedatabase te verbinden. In dit geval vind er overleg plaats tussen de leverancier en de OWO-gemeenten, waarna de OWO-gemeente een keuze maakt.

3. Beveiligde toegang tot een afgeleide database bij de leverancier middels een databaseconnectie

Met toestemming van de OWO-gemeenten is het toegestaan om gebruik te maken van een afgeleide van de productiedatabase in plaats van een identieke kopie. Voorwaarde hierbij is dat de afleidingen en transformaties volledig gespecificeerd worden aangeleverd aan de OWO-gemeenten (incl. gebruikte scripts, functies en procedures). Voor de rest geldt dezelfde situatie als voor optie 2 in deze toelichting.

4. Een back-up van een database die naar de omgeving van de OWO-gemeenten wordt overgezet

In deze situatie wordt een back-up van de relationele database met daarin de productiedata door de leverancier geautomatiseerd overgezet naar het netwerk van de OWO-gemeenten (via SFTP of een wederzijds goedgekeurd alternatief). De database is van een gangbaar soort (Oracle, Microsoft SQL Server, PostgreSQL, MySQL of een goedgekeurd gelijkwaardig alternatief) en kan zonder tussenkomst van een persoon ingeladen worden in de omgeving van de OWO-gemeenten.

Op het moment dat er gebruik wordt gemaakt van bestanden die over een SFTP-verbinding worden gedeeld, zijn er twee mogelijkheden. In het eerste geval plaatst de leverancier de bestanden op de omgeving van de OWO-gemeenten (push), waarna de gemeente deze verder verwerkt. De tweede optie is dat de OWO-gemeenten de gegevens ophaalt van een server van de leverancier (pull). De mogelijkheden worden nadere toegelicht door de leverancier, waarna de OWO-gemeente een keuze maakt.

5. Toegang via een goed gedocumenteerde en beheerde API, waarmee alle relevante data geautomatiseerd kan worden uitgelezen

De OWO-gemeenten verwacht van de leverancier een goed gedocumenteerde API op basis van gangbare standaarden (REST, SOAP of GraphQL). In de documentatie zijn tevens voorbeelden in code opgenomen voor de authenticatie en de communicatie met de diverse endpoints. De

leverancier biedt ondersteuning bij vragen over de API. De beschikbare endpoints, overdrachtssnelheid/responsetime en eventuele ratelimits moeten passend zijn voor de informatiebehoefte van de OWO-gemeenten. De API moet gebruik maken van een door de OWO-gemeenten goedgekeurde vorm van beveiliging. Voor wat betreft authenticatie gaat de voorkeur uit naar OAuth. Daarnaast is beveiliging van de verbinding door middel van TLS een vereiste. Van de genoemde standaard heeft een REST API met JSON content de voorkeur.

6. Een verzameling platte databestanden met daarin alle relevante data uit het informatiesysteem die geautomatiseerd wordt overgezet.

Verbinding kan via SFTP zijn of via een andere beveiligde verbinding. De bestanden moeten in een gangbaar formaat zijn (CSV, JSON, XML of een goedgekeurd vergelijkbaar formaat).

De data wordt door de leverancier op de SFTP-server van de OWO-gemeenten geplaatst. De door de leverancier geleverde bestanden worden voorzien van duidelijke documentatie, waaruit herleidbaar is hoe de bestanden zich verhouden tot de data in de ICT Prestatie.

Daarnaast dient er worden toegelicht waar de SFTP server zich bevindt, hoe beheer plaatsvindt en security en beveiliging is geregeld.